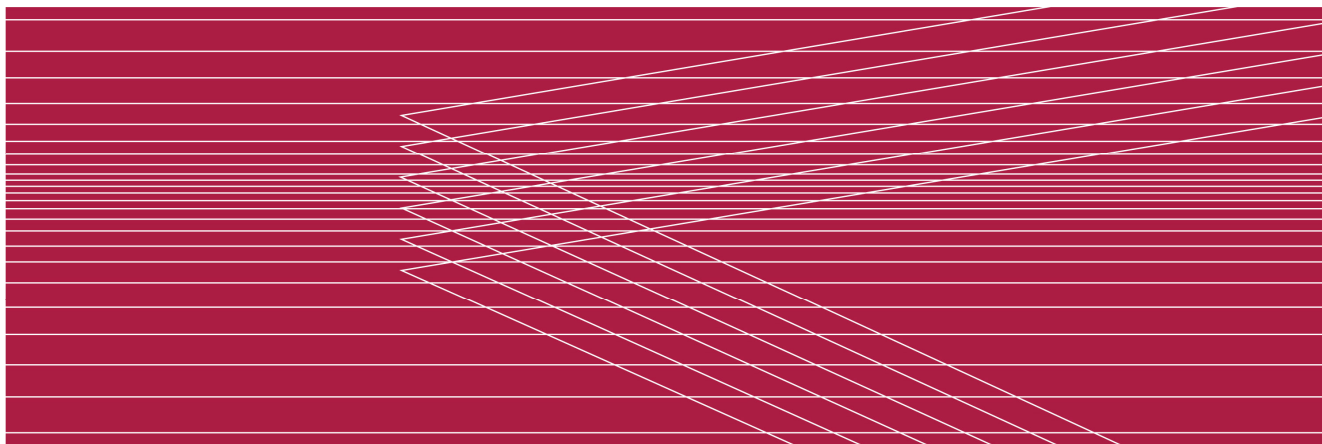

Myndigheternas tillämpning av PSI-direktivet

Hans Sundström
LISA 2007-05-14

EU:s strategi -- tillväxt och konkurrenskraft

- En ökad informationstillgänglighet till offentlig information har ofta framhållits som en bidragande faktor till utvecklingen av den europeiska informationsmarknaden. Utgångspunkten för Europeiska unionens (EU) initiativ till en ökad användning av offentlig information är att öka tillväxten och konkurrenskraften inom näringsliv, främst informationsindustrin, och samtidigt tillförsäkra att alla medborgare, myndigheter och företag inom gemenskapen får tillgång till information

Rättsliga förutsättningar

- Direktivet innehåller ett antal tvingande krav om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn. Medlemsstaterna uppmanas att tillgängliggöra så mycket information som möjligt för vidareutnyttjande, inbegripet officiella handlingar av lagstiftningskaraktär och administrativ karaktär, i de fall myndigheten har rätt att tillåta vidareutnyttjandet. Om möjligt ska offentliggörandet ske på elektronisk väg.

Anslutande svenska regler

- Det som närmast liknar direktivets vidareutnyttjande i Sverige är utlämnande av allmänna handlingar enligt tryckfrihetsförordningen (TF). Utlämnande av en kopia av en allmän handling sker med stöd av offentlighetsprincipen. Vissa hanteringsfrågor vid utlämnanden regleras också i andra författningar. Hit hör bl.a. sekretesslagen (SkrL), förvaltningslagen (FL) och personuppgiftslagen (PuL). Vid andra former av utlämnanden av offentlig information kan det finnas regler i olika s.k. registerlagar

När ska direktivet tillämpas?

- **ATT SÄRSKILT OBSERVERA!**
  - Ett vidareutnyttjande förutsätter att handlingen är allmän och offentlig.
  - Vidareutnyttjaren måste göra tydligt att det är fråga om ett vidareutnyttjande och inte om en framställan enligt offentlighetsprincipen.
  - Om det är möjligt och lämpligt ska handlingen göras elektroniskt tillgänglig.

När ska direktivet inte tillämpas?

- **ATT SÄRSKILT OBSERVERA!**
  - Hinder eller undantag kan föreligga för ett vidareutnyttjande. Dessa kan återfinnas i såväl svenska bestämmelser som direktivet.
  - Utbyte av handlingar mellan myndigheter som sker inom ramen för deras myndighetsverksamhet ska inte anses utgöra ett vidareutnyttjande.
  - Bestämmelser i PuL och SekrL ska alltid tillämpas.
  - I direktivet finns en rad undantag för vissa särskilda informationsslag.
  - Skyldigheter m.h.t. upphovsrättsskyddet får inte åsidosättas.

Materiella regler i direktivet

- **ATT SÄRSKILT OBSERVERA!**
  - Alla tillämpliga villkor och standardavgifter för vidareutnyttjande av offentlig information ska fastställas i förväg och offentliggöras.
  - Om möjligt ska detta ske elektroniskt, lämpligen på myndighetens hemsida.
  - Det ska vara enkelt för den som vill vidareutnyttja uppgifterna att beräkna kostnaden.
  - Beräkningsgrunden för avgiften ska på begäran kunna redovisas och förklaras.
  - Information om överprövning ska finnas tillgänglig.

Icke-diskriminerande villkor

- **ATT SÄRSKILT OBSERVERA!**
  - Samma villkor för vidareutnyttjande av offentlig information ska tillämpas för alla marknadsaktörer.
  - En offentligrättslig marknadsaktör ska behandlas på samma sätt som en privat kommersiell aktör, dvs. samma pris och villkor ska gälla.
  - Olika avgifter får tillämpas för kommersiellt resp. icke-kommersiellt vidareutnyttjande.
  - Informationsutbyte i offentlig verksamhet mellan myndigheter kan ske avgiftsfritt.

Förbud mot exklusiva avtal

- **ATT SÄRSKILT OBSERVERA!**
  - Beviljande av ensamrätt får endast ske om det är nödvändigt pga. ett allmänt intresse.
  - En beviljad ensamrätt ska regelbundet omprövas, senast vart tredje år.
  - En befintlig omotiverad ensamrätt måste upphöra senast den 31 december 2008.

Licenser

- **ATT SÄRSKILT OBSERVERA!**
  - Licenser kan m.h.t. upphovsrätt eller katalogskydd vara lämpliga i vissa fall.
  - Licensvillkoren ska finnas tillgängliga i elektronisk form.
  - Om möjligt ska standardiserade licenser användas.
  - Licensvillkoren ska vara skäligen och tydliga och får inte begränsa vidareutnyttjandet eller konkurrensen.

Avgifter

- **ATT SÄRSKILT OBSERVERA!**
  - Myndigheten måste ta ställning till vilken avgiftsregel som ska tillämpas vid ett utlämnande till en vidareutnyttjare.

20/20-regeln

- **ATT SÄRSKILT OBSERVERA!**
  - En begäran om vidareutnyttjande ska enligt direktivet normalt hanteras och effektueras inom 20 arbetsdagar (dvs. ca. 1 månad).
  - Vid komplicerade eller omfattande fall kan enligt direktivet ytterligare 20 arbetsdagar (dvs. ytterligare ca 1 månad) tas i anspråk.
  - Enligt svenska förhållanden ska en begäran om utlämnande av allmän handling behandlas skyndsamt.

Exempel på tillhandahållande enligt direktivet

- **ATT SÄRSKILT OBSERVERA!**
  - Klargör om direktivet är tillämpligt eller inte.
  - Klargör att ingen annan författning hindrar ett utlämnande eller ersätter direktivets regler.
  - Fastställ vilken avgiftsregel som gäller.
  - Lämna ut informationen i elektronisk form om det är lämpligt och möjligt.

Efter tillhandahållandet

- **ATT SÄRSKILT OBSERVERA!**
  - En myndighet bör inte ställa krav på ytterligare förpliktelser, t.ex. vidareutnyttjares licensvillkor och priser mot slutanvändare.
  - En myndighet bör undvika att kräva redovisning av vilka följdprodukter som genererats av en vidareutnyttjande.
  - En myndighet bör inte använda sig av olika tekniska begränsningar som försvårar för en vidareutnyttjare.